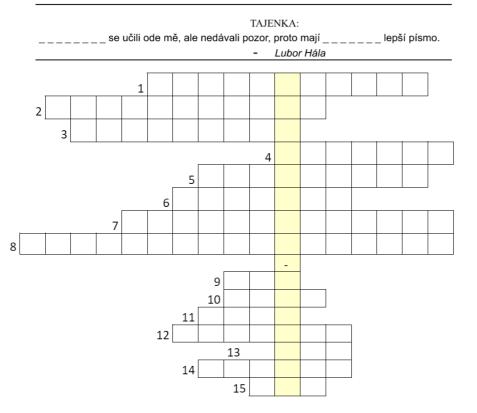
Křížovka

Upozornění: Křížovku doplňujte bez háčků a čárek, tajence lze porozumět bez nich!

- 1 Jméno náležící známé osobě ze školní jídelny. Odvíjí se ode dne v týdnu.
- 2 Firma, která navrhla naše školní webové stránky.
- 3 Co se bude dít ve dnech 13.3. 19.3.2023?
- 4 Příjmení profesora IVT. Podobá se dni v týdnu.
- 5 Patnáctá kniha na seznamu maturitní četby.
- 6 Kolik máme odborných učeben?
- 7 Jak hodnotila inspekce v roce 2015 výuku angličtiny na GO?
- 8 Co důležitého se bude dít dne 22.3.2023?
- 9 Kolik pedagogů na GO je nekvalifikovaných?
- 10 Jak se křestním jménem jmenuje školník?
- 11 Kolik žáků v roce 2021/22 opakovalo ročník?
- 12 Latinsky tužka.
- 13 Počet profesorů a profesorek, kteří vyučují český jazyk.
- 14 Jméno jedné významné osoby, jejíž křestní jméno je odvozeno od minerálu, který barví plamen na fialovo.
- 15 Počet pedagogů, kterým je 21-30 let (rok 2021/22).

1- ctvrteckova, 2- bonnydesign, 3- prazdniny, 4- patecky, 5- mastickar, 6- ctrnact, 7- nadstandartni, 8- divadelnifestival, 9- dva, 10 jiri, 11- nula, 12- plumbum, 13- osm, 14- silvie, 15- pet

Odkud se vzaly motivy VALENTÝNA

Valentýn už je za námi. Obchody doprodávají srdíčkové bonboniéry s padesátiprocentní slevou, majitelé květinářství si vesele jezdí ve svých Lamborghini za peníze z růží. Odkud se ale symboly jako růže nebo srdce vlastně vzaly?

Růže: v antice i za Viktorie

Začneme s našimi rudozelenými společníky. Posílání růží, ačkoliv se to možná nezdá, má totiž ve světě více než stoletou tradici. První bukety se začaly posílat už během Viktoriánské éry v Anglii, tedy ke konci 19. století. Během této doby se totiž podle etikety neslušelo dávat své city najevo, a proto museli britští lordové vyznávat lásku pomocí květin. Dalším pojítkem je antická bohyně lásky a plodnosti Afrodita, která v jedné z bájí našla svého milence Adonise zraněného divočákem. Její slzy smíchané s jeho krví pak daly život nádhernému keři rudých růží, které se také staly jejím symbolem.

Srdce: Láska vyléčí všechny neduhy

Jako další si vezmeme pod drobnohled naši srdeční záležitost. První bonboniéry ve tvaru srdce zachvátily britské trhy už v roce 1868. Mohl bych vám teď zdlouhavě popisovat rodokmen rodiny Cadburyů a život Richarda Cadburyho, který s tímto nápadem přišel, ale raději se zaměřím na samotný symbol lásky. Když se totiž na srdce podíváte zblízka, všimnete si, že jako to lidské vůbec nevypadá. Proč tedy tak tento útvar nazýváme? Jednu z možných odpovědí nám opět nabízí antické Řecko. Ze Sokratových zápisků totiž víme, že v dobách přímé demokracie hýbala trhem rostlina známá jako silphium, která byla naprosto univerzálním léčivem. Na co my máme dnes léky, oni měli silphium, a tak není divu, že na něm spousta měst ohromně zbohatla. Vydělané peníze pak přetavili a vyrazili si na ně vlastní znaky, které někdy představovaly právě část silphia. Někde se objevovaly stonky a květy podobné našemu mužáku prorostlému, jinde razili mnohem jednodušší tvary – srdíčka, protože stejný tvar měla i silphiová semínka. Odtud se koncept srdíček rozšířil do zbytku Evropy, kde byl ve středověku zpopularizován církví pomocí fresek a obrazů, kde už znázorňoval samotný orgán. A jak to se silphiem vlastně dopadlo? Některé zdroje uvádějí, že ziskuchtiví pěstitelé dovedli křehké byliny k vyhynutí vyčerpáním půdních živin, jinde se dozvídáme, že možným nositelem zániku bylo vysychání půdy v silphiových lesích, kde tato květina rostla divoce a kde se sklízela.

Pravý důvod jeho vyhynutí dnes už nejspíš nezjistíme, ale srdíčkový motiv nám zůstal dodnes a po boku karmínových růží ho kolem sebe můžeme vídat každý Valentýn. Možná, že vám to přijde kýčovité, ale třeba si příští rok vzpomenete na tenhle článek a uctíte silphium nějakou dobrou bonboniérou.

JAN SVOBODA